

opusdei.org

Sv. Josemaría: v službe daru prijatého v Cirkvi

Prinášame článok Mons. Fernanda Ocáriza, Preláta Opus Dei, ktorý bol dnes publikovaný v týždenníku Die Tagespost v Nemecku.

26.06.2025

Od smrti svätého Josemaríu Escrivá, zakladateľa Opus Dei, uplynulo 50 rokov. Pre nás, ktorí sme mali milosť žiť v Ríme – v tom istom dome – v roku 1975, sa toto polstoročie zdá byť

veľmi krátke. Vidieť ho odísť z tohto sveta zo dňa na deň – uprostred jeho bežnej pastierskej a zakladateľskej služby – ešte viac umocnilo dopad jeho smrti. Už vtedy sme si uvedomovali, že „Otec“, ako sme ho familiárne volali, bol pevnou oporou v živote a radosť mnohých katolíkov svojej doby.

Z vrúcnej lásky ku Kristovi a hlbokého prežívania toho, čo znamená byť Božím dieťaťom, počas celého svojho života znovuobjavoval a ohlasoval niektoré posolstvá, ktoré sú dnes už široko rozšírené v Cirkvi aj v spoločnosti – ďaleko za hranice inštitúcie, ktorú založil: hľadanie svätosti – stretnutie s Kristom – v bežných okolnostiach práce, rodiny a spoločenských vzťahov; osobné priateľstvo ako cesta spolunažívania a evanjelizácie; hodnota slobody a pluralizmu; úloha laikov v misii Cirkvi a v oživovaní súčasnej spoločnosti – a mnohé ďalšie.

Pri spätnom pohľade na uplynulý čas si ľahko všimneme mnohé vzdelávacie a sociálne iniciatívy v prospech všetkých ľudí, ktoré sa zrodili po celom svete vďaka jeho učeniu. Napriek tomu by som povedal, že najzásadnejší účinok príkladu a posolstva svätého Josemaríu spočíva v tom, že inšpiroval státisíce ľudí, aby sa približovali ku Kristovi prostredníctvom každodenných činností. V tomto možno rozpoznať súzvuk s tým, čo pápež František nazýva „svätí po boku“ – ktorí majú hlboký vplyv na svoje okolie, často bez povšimnutia: s prirodzenosťou tých, ktorí sú blízko Bohu a veľkoryso vyžarujú jeho lásku.

Ruka v ruke s pápežmi

V našich časoch sa charizma, ktorú svätý Josemaría dostal od Boha, naďalej rozmnožuje v konkrétnych príbehoch, postojoch, gestách a

iniciatívach. Aby som sa hlbšie dotkol jadra jeho posolstva v službe Cirkvi, využijem niekoľko myšlienok posledných pápežov ako hlavný motív.

Predovšetkým vtedajší patriarcha Benátok – neskôr Ján Pavol I. – poznamenal: „Escrivá neustále hovoril spolu s Evanjeliom: Kristus od nás nechce len trochu dobroty, ale veľa dobroty. No chce, aby sme ju dosiahli nie cez mimoriadne skutky, ale prostredníctvom obyčajných činov“ (*Gazzettino di Venezia*, 25-7-1978).

Svätý Josemaría už od roku 1928, keď začal šíriť svoje posolstvo, tvrdil, že na to, aby sme našli Krista a evanjelizovali svet, nie je potrebné meniť miesto, povolanie či prostredie, ani robiť mimoriadne skutky, ale vložiť Božiu lásku do obyčajných skutkov. Ide predovšetkým o vnútornú premenu

v Kristovi, ktorá zasahuje celé srdce a preniká celú dušu (porov. Mt 22, 37; Lk 10, 27). Ako rád opakoval: „Na obzore, deti moje, sa zdá, že sa spájajú nebo a zem. Ale v skutočnosti sa spájajú vo vašich srdciach, keď žijete svoj bežný život sväto“ (*Rozhovory*, č. 116). V súlade s touto myšlienkou nás povzbudzoval: „Na túto cestu nie je potrebný pohodlný život, ale zamilované srdce“ (*Brázda*, č. 795).

Svätý Ján Pavol II. nazval Josemaríu Escrivá pri jeho svätorečení „svätým všedného dňa“. Pri inej príležitosti doplnil, že pripomenul súčasnému svetu „kresťanskú hodnotu, ktorú môže nadobudnúť profesionálna práca v bežných okolnostiach každého človeka“ (14-10-1993).

Ideál služby, možný heroizmus

V zložitom svete, kde digitálne prepojenie a umelá inteligencia anonymne diktujú pravidlá v

pracovnej sfére – ako poukazuje nedávny dokument Nemeckej biskupskej konferencie – nám posolstvo svätého Josemaríu pripomína, že práca je prostriedkom spojenia s Bohom a služby blížnym, miestom, kde sa stretávajú láska a spravodlivosť. Ďaleko od logiky úspechu sa kresťanský ideál práce prejavuje v službe druhým – to je najlepší ukazovateľ kresťanského profesionálneho života.

Počas omše vďakyvzdania za blahorečenie povedal vtedajší kardinál Ratzinger (neskôr Benedikt XVI.): „Josemaría Escrivá pôsobil ako budík, ktorý volal: (...) svätosť nespočíva v istých neimitovateľných heroizmoch, ale má tisíc podôb a môže sa uskutočňovať kdekoľvek a v akomkoľvek povolání“ (19-5-1992). Posväcovanie bežných okolností neznamená, že zmiznú osobné nedostatky alebo že všetko v živote pôjde hladko; svätý Josemaría často

hovorieval, že sám hrá úlohu márnotravného syna mnohokrát denne. Aj to patrí k bežnému životu: čeliť svojim obmedzeniam a dôverovať Božiemu milosrdenstvu, bez toho, aby nás hriech uzavrel do seba.

Služba blížnemu prostredníctvom vlastnej práce sa prejavuje v postave zvyčajne prehliadanej v podobenstve o milosrdnom Samaritánovi – v hostinskému. Jeho úloha ustupuje do úzadia v porovnaní s dojímavým gestom milosrdného cestovateľa. Hostinský jednoducho koná profesionálne. A predsa je jeho príspevok zásadný. Pripomína nám, že každá poctivá práca je službou tým, ktorí trpia, a že v každej úprimnej práci – ak sa naučíme ju vnímať – sa skrýva rozmer lásky.

Prijatý dar s výhľadom do budúcnosti

V dokumente *Ad charisma tuendum* pápež František pripomenul, že „dar Ducha Svätého, ktorý prijal svätý Josemaría“, vedie k napĺňaniu úlohy „šíriť výzvu k svätosti vo svete skrze posväcovanie práce a rodinných i spoločenských záväzkov“. Je to posolstvo smerujúce do budúcnosti a univerzálne: pre každého človeka, kdekoľvek a kedykoľvek. Všetci sa môžeme stať Božími priateľmi, pretože „Trojica sa zamilovala do človeka“ (*Íst s Kristom*, č. 84). A z tejto priateľskej blízkosti „budeme prispievať k pokoju, k spolupráci medzi ľuďmi, k spravodlivosti, k predchádzaniu vojnám, izolácii a sebeckosti – osobnej aj národnej: pretože všetci si uvedomia, že patria k jednej veľkej ľudskej rodine. (...) Takto pomôžeme odstrániť úzkosť a strach z budúcnosti plnej bratovražednej nenávisti a posilníme v dušiach i spoločnosti pokoj a harmóniu: toleranciu, porozumenie, vzťahy, lásku“ (*List* č. 3, č. 38a).

Päťdesiat rokov po jeho smrti je
posolstvo svätého Josemaríu stále
živé v našich srdciach a pozýva nás
slúžiť Bohu, Cirkvi a spoločnosti.
Nech vieme toto posolstvo
uchovávať, s radosťou ho
uskutočňovať a ponúkať ho v službe
potrebám našich súčasníkov. Spolu s
pápežom Levom XIV si kresťania
želáme budovať „Cirkev založenú na
Božej láske a ako znak jednoty,
Cirkev misionársku, ktorá otvára
náruč svetu, ohlasuje Slovo, necháva
sa osloviť dejinami a stáva sa kvasom
harmónie pre celé ľudstvo“.